

" - Ty konungarne höllo rikshistoriegrafer, och de dikterade själva till protokollet, censurerade, sekvestrerade och brände obehagliga handlingar; svenska konungarne gjorde som Assyriens och Babylonens: De förgudade sig! Då frågar man sig: Vad tjänar det då till att skriva historia och att läsa den? - "

August Strindberg "En blå bok"

SKÅNELANDS GRÄNSDRAGNING

Inledningen till en månghundraårig kamp om fosterjorden

Sägner talar genom Snorre Sturlason, - att då Erik Segersäll omkring år 994 tillträtt Uppsala öd och Rings son Edmund var i Alsnö sammanträdde Nordens tre kungar på Danaholmen vid Göta älvs utlopp i väster. I Eriks frånvaro kom i stället Edmund från Alsnö med utvald tolvmannanämnd från alla landskapen för att sätta rågång mellan Nordens tre riken.

Mellan Sverige och Danmark uppsattes sex stenar. Skiljeröret, den första stenen, uppsattes i Södervase i närheten av nuvarande Göteborg; den andra i Danabäck vid Fagereds gräns. Den tredje kallades för Kinnasten på gränsen mellan Halland och Västergötland; den fjärde sattes i Uraksmåsa - ett bronsåldersröse "Vransrör" på gränsen till Bredared; den femte - Vitasten anses numera vara identifierad på gränsen mellan Farabols by i Kyrkhults socken och Bjellerhults by i Almundsryds socken, där den således i vår tid tjänat sin plats i snart tusen år. Slutligen den sjätte stenen - Brömsestenen sattes på gränsen mellan Blekinge och Møre.

Snorre förtäljer, att då Edmund efter avslutat värv kom hem och redogjorde för gränsdragningen, blev de svenske förtörnade. Blekinge var, enligt deras mening, en del av landet som borde ha tillskiftats svearna. Dels på grund av gammal rätt och dels på grund av det senaste vapenskiftet med danskarna.

Enligt Snorres 1200-talsversion skulle denna överenskommelse och gränsdragning ha skett under 980-talet. Moderna forskare vill dock senarelägga gränsdragningen omkring ett sjuttioal år.

De sex stenarna skulle i en framtid få ödesdigra konsekvenser för hundratusentals människor i de landskap som låg väster och söder om dem. Kamp för fosterlandet, förtryck, lidande och död blev kännetecknet under hundratals år framåt. Fragment av vad som skedde finns i de hävder, som i vår tid inte är var mans egendom.

Oupphörligt vällde det ena plundringståget efter det andra in över den norra gränsen, - in i Nordskånes, Hallands och Blekinges oförsvarade bygder. Med mord, brand och skövling överfölls en i grunden fredlig civilbefolkning. Man tvingades under århundradena att slåss för de sina och sitt land mot en grym och bestialisk fiende, som plundringssvägen försökte komma över de kulturalster som inte kunde anskaffas på annat sätt.

